

ÅLEN FJELLSTYRE

INNKALLING TIL FJELLSTYREMØTE

Det innkalles til fjellstyremøte 09.02.22 kl. 19:00

Møtested: **Fjellstyrekontoret**

Sakliste følger vedlagt.

Varamedlemmer møter ved særskilt innkalling. Medlemmer som er forhindret i å møte må derfor varsle sitt personlige varamedlem snarest mulig slik at vedkommende får anledning til å sette seg inn i saklisten.

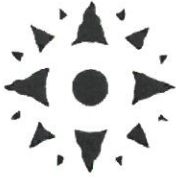
Vel møtt.

sekr.

ÅLEN FJELLSTYRE

SAKLISTE FJELLSTYREMØTE

1/2022	Referatsaker
2/2022	Gauldal Statsallmenning – Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord
3/2022	Gauldal statsallmenning – Seterhusene etter Langland nordre – framtidig bruk
4/2022	Hesjedal statsallmenning – Riving og gjenoppbygging av seterfjøs – GID 12/2
Oddbjørn Engesvold
5/2022	Registrering av gjerdehold på statsallmenningene – gjerdeaksjon 2022
6/2022	Hesjedal statsallmenning: Utvisning av tilleggsjord - Bendzvollen

ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K

Sak nr. 1/2022 behandlet i fjellstyremøte 09.02.2022

Arkiv:

Side 1.

Styremedlemmer til stede: Bjørg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler:

REFERATSAKER:

RS 1/2022 – Reetablering av fisk Korstjøenna og Bergtjøenna

RS 2/2022 – Godkjenning nydyrking Heggsethvollen

RS 3/2022 – Klagesak Langsåvollen

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering

Vedtak

M Ø T E B O K

Sak nr. 2/2022 behandlet i fjellstyremøte 09.02.2022

Arkiv: 18.0

Side 1.

Styremedlemmer til stede: Bjørg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge E. Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Geir Morten Granmo

GAULDAL STATSALLMENNING: SØKNAD OM TILLEGGSJORD – LITJGJARDVOLLEN

Vedlagte dokumenter:

1. Søknad fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20 – Søknad om tilleggsjord.
2. Brev fra Bjørn Lillegjære datert 23.10.20 – Utfyllende opplysninger ang. søknad om tilleggsjord
3. Møtebok i sak 19/2020 – Gauldal statsallmenning – Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord
4. Møtebok i sak 21/2020 – Gauldal statsallmenning – Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord.
5. E-mail av 06.01.21 fra Statskog SF v/Rune Trana: Klage over Ålen fjellstyrets vedtak i sak 21/2020 – Gauldal statsallmenning – Jon Lillegjære – Frifall av seter
6. Brev fra Landbruksdirektoratet datert 21.06.21: Klagevedtak – Klage på vedtak 21/2020 fra Ålen fjellstyre om frifall av seter.
7. Søknad fra Jon Lillegjære datert 21.06.21 – Vedr. seter registrering 5026/302/1/9035 tilhørende 34/3 Lillegjæredre, i Gauldal statsallmenning Holtålen kommune – Løyve om bruk av seter etter vedtak om seter fallen i det fri.
8. Brev datert 19.01.22 fra Felles Landbruksavdeling for Røros, Os og Holtålen – Uttalelse i forbindelse med søknad om utvising av tilleggsjord – Bjørn Lillegjære
9. Kart datert 02.02.22 – Litjgjardvollan.

Andre dokumenter i saken (ikke vedlagt):

1. Møtebok i sak 4/2012 – Gauldal statsallmenning -John Lillegjære – Behandling av klage på vedtak om status på setervoll.
2. Søknad om tilleggsjord m/kart fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20
3. Brev fra Statskog SF datert 09.04.02 – Tvist om bruk av setervoll
4. Brev fra Statskog SF datert 20.08.02 m/vedlegg datert 16.07.02.

5. E-mail m/vedlegg fra Jon Lillegjære datert 22.09.20: Vedr. Gauldal statsallmenning – Lillegjærevollen i Syosen, 153/2 – Ålen fjellstyre møtesak 19 og 22/2020.
6. Brev fra Jon Lillegjære datert 26.10.20 – Vedr. Ålen fjellstyre – Sak 21/2020 Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord – Klage på vedtak
7. Møtebok i sak 27/2020 – Gauldal statsallmenning – Jon Lillegjære – Frifall av seter

Bakgrunn for saken:

Bjørn Lillegjære er eier og bruker av eiendommen Øvre Lillegjære (gnr/bnr 43/1) som har seter i Gauldal statsallmenning. Nabobruket Nedre Lillegjære (gnr/bnr 43/3) har nabosetra, og Bjørn Lillegjære søker i brev datert 18.05.20 om å ta i bruk setervollen til Nedre Lillegjære til beite i forbindelse med at han planlegger å utvide drifta på garden til også å omfatte kjøttfe (Rørosku).

Saken ble lagt fram for behandling som sak 19/2020 i fjellstyremøte 25.06.20. Fjellstyret ønsket da å ta en befaring før behandling, og saken ble derfor utsatt. Befaring ble gjennomført 14.09.20, og saken behandlet som sak 21/2020 den 01.10.20 med følgende vedtak:

1. Det har ikke vært dyr Nedre Lillegjerde (gnr/bnr 34/3) siden 1997 og jorda har vært bortleid etter den tid. Setra har derfor siden forrige behandling i 2012 endret status fra «ikke i bruk» til «falt i det fri.»
2. Ålen fjellstyre viser til at eier av seterbygningene kan søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene må sikres.
3. Det vil ikke være riktig av fjellstyret å ta stilling til søknaden fra Bjørn Lillegjære om tilleggsjord før det foreligger utfyllende opplysninger om hvordan tilleggsjorda skal drives i landbruksammenheng.

Frifallsvedtaket ble påklaget av Jon Lillegjære i brev datert 26.10.20. Ålen fjellstyre opprettholdt frifallsvedtaket den 12.11.20 i sak 27/2020, og saken ble sendt videre til Landbruksdirektoratet via Statskog SF for endelig avgjørelse. I brev datert 21.06.21 stadfester Landbruksdirektoratet fjellstyret sitt frifallsvedtak.

I brev datert 19.01.22 kommer Felles Landbruksavdeling for Røros, Os og Holtålen med en landbruksfaglig uttalelse i forbindelse med Bjørn Lillegjære sin søknad om tilleggsjord.

Med disse avklaringene på plass er det nå grunnlag for å fatte vedtak i Bjørn Lillegjære sin søknad om tileggsjord.

Vurdering:

Landbruksavdelinga skriver at Lillegjære drifter totalt 221 daa fulldyrket jord, 7 daa overflatedyrket jord og 56 daa innmarksbeite. Av dette er 43,7 daa fulldyrket jord og 5,4 daa innmarksbeite egeneid, resten er leiejord fordelt på 10 leieforhold. Besetningen pr. 01.03.21 var på ca. 90 vinterfora sau og 6 storfe.

I landbruksavdelingas vurdering av behovet står det at et areal på 2 daa isolert sett ikke vil være avgjørende for landbruksdrifta hos Bjørn Lillegjære. Det er registrert 3 daa dyrket areal på begge setervollen til sammen. Dette stemmer bra med våre kart som viser ca 1,4 daa dyrket på vollen til Bjørn Lillegjære og ca 1,4 daa dyrket på vollen til Jon Lillegjære. Han ønsker å ta i bruk begge vollene til beite for kviger og kastrater (3 – 4 mnd. alder), og landbruksavdelinga skriver at samlet vil dette gi en god ressursutnyttelse av arealet, og minner

samtidig fjellstyret på Jordlovens § 8 om driveplikt. Til slutt skriver landbruksavdelinga at løsningsen vil bidra til å opprettholde drift av jordbruksarealer, betydningen dette har for kulturlandskapsverdiene samt at setervollen vil være et nyttig utgangspunkt for beiting i utmark.

For seter som har falt i det fri er det 3 alternativer (seterforskriftens §§ 12 – 13):

1. Setra blir vist ut til en annen som har behov for seter i området.
2. Om pkt. 1 ikke er aktuelt kan eier av seterhusa søke om å få ha husene stående for 10 år om gangen vederlagsfritt. Setervollen med unntak av et høvelig areal rundt husa går da tilbake til allmenningen.
3. Om hverken pkt. 1 eller 2 er aktuelt så skal fjellstyret gjøre vedtak om at husene fjernes. Setervollen går da tilbake til allmenningen.

Jon Lillegjære har i brev datert 21.06.21 søkt Statskog SF om å få ha seterhusa stående. Han skriver i søknaden at det er behov for å disponere tilliggende areal for å sikre adkomst og nødvendig bruksareal ved husene på setra. Videre skriver han at eksisterende inngjerdet setervoll er ca. 1,8 daa og ligger inneklemt mot Gaula på 3 sider og mot naboseter på den fjerde sida. For å sikre at landbrukseiendommen 34/3 også i framtiden skal kunne utnytte sin seterrett og ha mulighet for å framtidig aktiv seterdrift er det primært ønskelig å kunne opprettholde hele det inngjerdede arealet.

Administrasjonen var innover på en kort befaring 05.11.21 for å se nærmere på arealene og muligheten for tilleggsjord rundt disse 2 setrene utenfor det som i dag er inngjerdet. Det skal sikres en fri sone der allmennheten kan ferdes fritt langs elva. I tillegg må det tas hensyn til vanlig vårflo og isgang. Dette tilsier at det ikke vil være fornuftig å gjerde inn et større areal enn det som allerede er inngjerdet langs Gaula. Det som da står igjen er ca. 1,8 daa hvorav ca. 1,5 daa er registrert som dyrket mark. Under forutsetning av at Statskog SF imøtekommer Jon Lillegjære sin søknad om avgiftsfritt feste for seterhusene må det sikres et tilstrekkelig bruksareal og areal for adkomst til husene. Det er normalt at et slikt areal utgjør ca 0,5 – 1 daa, litt avhengig av hvordan adkomsten legges. I dette tilfellet vil adkomsten måtte sikres ved at det fortsatt vil være mulig å ha tilgang til seterhusene på samme måte som i dag, dvs. fra parkeringsplass i enden av setervegen og derfra i kortest mulig strekning fram til seterhusene. Ved grov oppmåling på kart vil dette beslaglegge anslagsvis 0,8 daa av det totale arealet på 1,8 daa. Det betyr at det vil gjenstå ca. 1 daa av den opprinnelige setervollen som da vil gå tilbake til allmenningen og som kan vises ut som tilleggsjord. Tilleggsjorda vil bli fysisk adskilt fra setervollen til Bjørn Lillegjære av bruksarealet rundt husene tilhørende Jon Lillegjære.

Som landbruksavdelinga skriver så vil ikke 1 daa tilleggsareal være avgjørende for Bjørn Lillegjære sin landbruksdrift. Landbruksavdelinga oppgir at han i dag har 221 daa fulldyrket, 7 daa overflatedyrket og 56 daa innmarksbeite disponibelt. Det vil heller ikke være mulig, om en skal sikre adkomsten til husene tilhørende Jon Lillegjære, å drifte de 2 arealene sammenhengende. Og det er heller ikke, slik landbruksavdelingen skriver, at det er driveplikt etter Jordlovens § 8 på setervoller som har falt i det fri og dermed har falt tilbake til allmenningen med mindre det samme arealet utvises til andre som har behov.

«Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftsiinteressene» (Fjellova § 3) Tilleggsjord er pr i dag ikke definert som en

bruksrett, men landbruk er en del av næringslivet i bygda og som fjellstyret skal arbeide for å fremme. Utvising av tilleggsjord til bruk som er aktiv drift vil fremme landbruket. Vi har også sett på andre muligheter for tilleggsjord i tilknytning til Bjørn Lillegjære sin seter. Det er større arealer tilgjengelig som tilleggsjord i motsatt retning, men for at disse skal bli optimale som beiteland vil det kreves noe investeringer. Sett fra fjellstyrets ståsted vil dette kunne gi Bjørn Lillegjære et større ressursgrunnlag på setra.

Etter en totalvurdering basert på søknad fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20, søknad fra Jon Lillegjære om avgiftsfritt feste på seterhus datert 21.06.21 og uttalelse fra Felles Landbruksavdeling for Røros, Os og Holtålen datert 19.01.22 vil administrasjonen innstille på følgende vedtak:

Innstilling til vedtak:

1. Det vises til søknad fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20, søknad fra Jon Lillegjære om avgiftsfritt feste på seterhus datert 21.06.21 og uttalelse fra Felles Landbruksavdeling for Røros, Os og Holtålen datert 19.01.22.
2. Ålen fjellstyre vedtar å vise ut ca. 1 daa tilleggsjord av tidligere setervoll tilhørende gnr/bnr 34/3 slik kart over Litjgjørdvolla datert 02.02.22 viser. Kartet forutsetter at Statskog SF imøtekommer Jon Lillegjære sin søknad om avgiftsfritt feste på seterhusene.
3. Nøyaktig avgrensning og oppmåling foretas i samarbeid med Statskog SF i forbindelse med fastsetting/innmåling av bruksareal for seterhus tilhørende Jon Lillegjære.

Behandling:

Vedtak:

Vedlegg 1.
Å-18/S--189-2020-18-0

Bjørn Lillegjære

Graftåsvegen 68, 7380 Ålen

91714103

bjorn.holden@gauldalen.no

Gnr/Bnr: 34/1

18.05.20

Ålen Fjellstyre

Søker herved om utvidelse av setervoll i Gauldal statsallmenning, tilhørende nabobruk 34/3 som ikke er i drift. Mitt bruk driver i dag med sauedrift. Som jeg skal utvide med storfe, rase STN.

Bruket 34/3 ble tilkjent setervoll i Gauldals statsallmenning i 1968. Drifta ble avsluttet i tidsrommet 1989-1993. Setervollen 34/3 har tilhørt hovedbruket 34/1 tidligere. Det står ei laue på setervollen 34/3, som tilhører mitt hovedbruk 34/1.

Håper dette imøtekommes av Ålen fjellstyre

Hilsen, Bjørn Lillegjære

Vedlegg: Kart

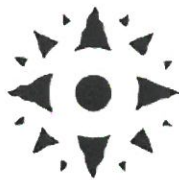
1.

Til Allen Fjellstyre

A 23/10 - 277 Vedlegg 2
2020-18 Allen
23/10-20

Viser til brev datert den 5/10-20.
Angående min sak om tilegsjord på naboseter, som har falt i fri. Viser til dokumentert papir, at det er 2 separate voller. Jeg undertegnede, står ved lag det som er sendt tidligere, om tilegsjord. Viser til kartet som ble sendt ved. I samråd med Geir Wagnhild.
Viser til punkt 3. Der Dere etterlyser utfyllende opplysninger, hvordan tilegsjorda skal drives i landbruksammenheng. Det er å ta i bruk hele setervollene i sammenheng, til kostereringskalver/kukalver 3-4 mnd, som beiteareal. Og ikke storfe som Dere skriver, har vært i kontakt med Landbrukskontor v Jan Arvid den 21 oktober. Der han skal ta kontakt. Der han vil høre hva slags plan Dere vil ha utover det jeg har lagt fram.
Når det gjelder setervollene i sin helhet. Så forlanger jeg at nabo seter tilhørende 34% fjerner gammelt gjerde. Der jeg vil sette opp nytt gjerde i tilknytting til løa, som vil bli brukt som hus til kalvene.
Det skal ikke bli hinder for adkomst til nabo seter, det vil bli satt opp grunder.
Det er setervoller i Allmenningen/Gauldalen der eiendommer er innstengt, men det er grunder for passasje. Det er ikke hinder, annet enn dem må fysisk åpnes.

Mvh
Bjørn Lillegjære
Graftåsvegen 68
7380 Allen

ÅLEN FJELLSTYRE

100
FJELLSTYRENE
1920-2020 ÅR

M Ø T E B O K.

Sak nr. 19/2020 behandlet i fjellstyremøte den 25.06.20.

Arkiv: 19.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Jon Vårhus, Jon Holden og Inge E. Danielsen.

Saksbehandler: Geir Morten Granmo

Gauldal statsallmenning – Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord

Vedlagte dokumenter

1. Søknad om tilleggsjord m/kart fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20
2. Brev fra Statskog SF datert 09.04.02 – Tvist om bruk av setervoll
3. Brev fra Statskog SF datert 20.08.02 m/vedlegg datert 16.07.02.

Bakgrunn for saken:

Bjørn Lillegjære er eier og bruker av eiendommen Øvre Lillegjære (gnr/bnr 43/1) som har seter i Gauldal statsallmenning. Nabobruket Nedre Lillegjære (gnr/bnr 43/3) har nabosetra, og Bjørn Lillegjære søker i brev datert 18.05.20 om å ta i bruk setervollen til Nedre Lillegjære til beite i forbindelse med at han fra 2021 planlegger å utvide drifta på garden til også å omfatte kjøttfe (Rørsku).

Vurdering:

Lillegjære driver i dag med sau. Besetningen består av i underkant av 100 vinterfora dyr. Fra og med neste år har han planer om å utvide drifta til også å omfatte kjøttfe av rasen Sidet trønder- og nordlandsfe (rørsku).

Ifølge Bjørn Lillegjære ble setra delt i to i 1968 der den ene halvparten av setra etter det har tilhørt eiendommen Øvre Lillegjære og den andre halvparten av setra har tilhørt eiendommen Nedre Lillegjære. Sistnevnte bruk avslutta setringa på 70-tallet og siste året med dyr på Nedre Lillegjære var i 1993. Jorda har vært bortleid siden. Det betyr at setra tilhørende Nedre Lillegjære har falt i det fri. Først på 2000-tallet var samme spørsmålet oppe til vurdering, men setra var da ikke falt i det fri. Situasjonen i dag er derfor annerledes enn da.

Fjellstyret skal etter seterforskriftens bestemmelser (§ 12) fatte frifallsvedtak på setre som ikke har vært i bruk de siste 20 årene. Seter som har falt i det fri kan vises ut til eiendom i

drift som trenger seter. Hvis dette ikke er aktuelt kan eier av seterbygningene søke Statskog om erklæring til å ha husene stående for 10 år om gangen uten vederlag til bruk for seg og huslyden om fjellstyret samtykker i dette. På setre som har falt i det fri kan setervollen vises ut som tilleggsjord til eiendommer som kan dokumentere et slikt behov.

Innstilling til vedtak:

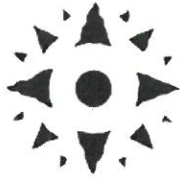
1. Det har ikke vært dyr Nedre Lillegjerde (gnr/bnr 43/3) siden 1993 og jorda har vært bortleid siden. Setra har derfor falt i det fri.
2. Ålen fjellstyre oppfordrer eier av seterbygningene til å søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene må sikres.
3. Med forbehold om at det ikke kommer innsigelser mot frifallsvedtaket kunngjøres vedtaket slik at eventuelle interessenter for tilleggsjord kan melde sin interesse.

Behandling i møtet:

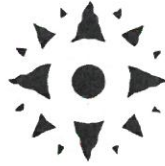
Fjellstyret ønsker befaring av aktuelt område og saken utsettes til etter gjennomført befaring.

Vedtak:

Saken utsettes til neste fjellstyremøte 31.08.20 med innlagt befaring av de 2 setervollene.

ÅLEN FJELLSTYRE

FJELLSTYRENE
1920-2020 ÅR

M Ø T E B O K.

Sak nr. 21/2020 behandlet i fjellstyremøte den 01.10.20

Arkiv: 19.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Jon Vårhus, Tone Trygstad Bakås og Inge E. Danielsen.

Forfall: Jon Holden

Saksbehandler: Geir Morten Granmo

Gauldal statsallmenning – Bjørn Lillegjære – Søknad om tilleggsjord

Vedlagte dokumenter

1. Møtebok i sak 4/2012 – Gauldal statsallmenning -John Lillegjære – Behandling av klage på vedtak om status på setervoll.
2. Søknad om tilleggsjord m/kart fra Bjørn Lillegjære datert 18.05.20
3. Brev fra Statskog SF datert 09.04.02 – Tvist om bruk av setervoll
4. Brev fra Statskog SF datert 20.08.02 m/vedlegg datert 16.07.02.
5. E-mail m/vedlegg fra Jon Lillegjære datert 22.09.20: Vedr. Gauldal statsallmenning – Lillegjærevollen i Syosen, 153/2 – Ålen fjellstyre møtesak 19 og 22/2020.

Bakgrunn for saken:

Bjørn Lillegjære er eier og bruker av eiendommen Øvre Lillegjære (gnr/bnr 43/1) som har seter i Gauldal statsallmenning. Nabobruket Nedre Lillegjære (gnr/bnr 43/3) har nabosetra, og Bjørn Lillegjære søker i brev datert 18.05.20 om å ta i bruk setervollen til Nedre Lillegjære til beite i forbindelse med at han fra 2021 planlegger å utvide drifta på garden til også å omfatte kjøttfe (Rørosku).

Vurdering:

Saken ble lagt fram for behandling som sak 19/2020 i fjellstyremøte 25.06.20. Fjellstyret ønsket da å ta en befaring før behandling, og saken ble derfor utsatt. Befaring ble gjennomført 14.09.20. Det var berammet behandling av saken umiddelbart etterpå, men pga. at befaringa tok lenger tid enn planlagt og at det framkom ny informasjon under befaringen ble saken utsatt. I etterkant av befaringen har administrasjonen mottatt mail fra Jon Lillegjære der han oppsummerer det han anførte under befaringa. Han skriver bl.a.:

1. De 2 setervollene har vært felles setervoll delt i en ideell halvdel hver på gårdene 34/1

- og 34/3.
2. Jon sine foreldre hadde tradisjonell seterdrift utover 1970-tallet fram til de sluttet med melkekyr og fortsatte med dyreholdet med sau og ungfø fram til 1998.
 3. Setervollen var i bruk ved at dyrket grasareal ble høstet fram til slutten av 1990-tallet.
 4. Rundt ca. år 2000 ble det avholdt befarings med fjellstyret i forbindelse med at daværende eiere ønsket formelt å fastsette bruksgrensene. Slik han har forstått det var det da ikke aktuelt for fjellstyret å dele setervollen i 2 separate vollar.
 5. Bruksretten til setervollen har i minnelige tider vært fordelt slik at de 2 brukene har disponert hver sin halvdel.
 6. Høyløa i nordre del disponert av 34/3 har opprinnelig vært til felles bruk. I forbindelse med bygging av nye seterhus for 34/1 på 70-tallet hadde eier av 34/1 behov for hus til lagring av materialer og utstyr. Daværende eiere av 34/1 og 34/3 ble da enige om at eier av 34/1 alene kunne disponere løa for lagring i forbindelse med bygging av nye seterhus.
 7. Det har ikke vært dyrehold på 34/3 etter at Jon sine foreldre sluttet med aktivt dyrehold. Eiendommen er imidlertid fortsatt en jordbruksmessig enhet, og jorda drives aktivt gjennom bortleie. Gjeldende konsesjonskrav til jordbruk er oppfylt og det er således ikke grunnlag for bortfall av seterrett, jfr. fjelloven § 2 og seterforskriftens § 16.
 8. Setra har i minnelige tider vært felles seter for eierne av 34/1 og 34/3, og har vært i sammenhengende bruk fram til i dag. Eierne av 34/3 har av forskjellige årsaker ikke brukt sin del av setervollen siden slutten av 90-tallet. I og med at det er snakk om felles setervoll er det ikke grunn til at 34/3 skal miste retten til setra (fjelloven § 22 og seterforskriften § 12). Det bemerkes at setra er viktig med hensyn til framtidig opprettholdelse av 34/3 som jordbruksmessig enhet.
 9. Det anføres at dersom søknaden om tilleggsjord blir innvilget vil det ikke bli mulig for 34/3 å bruke sin del av setervollen.
 10. Søknaden om tilleggsjord inneholder opplysninger som ikke er riktige etter Jon Lillegjære sin kjennskap til historikken.
 11. Søknaden inneholder ingen opplysninger om driftsopplegg som rettferdiggjør behov for omsøkte utvidelse av setervoll. Utvidelsen utgjør ca. 1 daa og vil derfor i liten grad dekke beitebehovet for storfe.

Administrasjonen vil komme med følgende kommentarer til dette:

- Ifølge søker av tilleggsjorda var siste år med dyrehold på 34/3 i 1993. I forbindelse med befarings fikk vi fortalt av Jon Lillegjære at dette var i 1998. I ettertid har vi funnet at fjellstyret allerede i 2012 avklarte etter klage fra Jon Lillegjære i forbindelse med å fastsette statusen på setra at setra ikke har vært i bruk etter 1997 (møtebok i sak 4/2012). Dette er imidlertid ikke avgjørende da det uansett er mer enn 20 år siden det var dyr på bruket og at setra dermed var i aktiv drift. Jorda på 34/3 har etter den tid vært bortleid. Det betyr at uansett har setra nå falt i det fri.
- Fjellstyret har aldri hevdet at seterretten til 34/3 har falt bort. Det er stor forskjell på bortfall og frifall. Ved frifall så har garden fortsatt rett til seter, men i og med at det ikke har vært selvstendig drift på garden de siste 23 årene er det ikke lenger behov for seter. Setervollen faller derfor etter en slik periode tilbake til allmenningen, men framtidige brukere som kan dokumentere et landbruksmessig behov for seter vil kunne søke om å få gjenoppta bruken av setra. I denne saken er det liten tvil om at seterretten til 34/3 har falt i det fri. Fjellstyret må derfor gjøre vedtak om frifall. Dagens brukere av 34/3 kan etter at fjellstyret har fattet frifallsvedtak søke Statskog SF om å kunne ha seterhusa stående vederlagsfritt for 10 og 10 år om gangen.

Bjørn Lillegjære har levert kopier av eldre dokumenter til fjellstyrekontoret. Dette er:

1. Delingsforretning av 05.10.1900
2. Jordskattebok fra 1939/40 – 1951/52
3. Skjøte på overdragelsen av eiendommen Lillegjære datert 20.08.48

Ifølge Statskog SF (Geir Wagnild) er disse dokumentene av liten verdi i denne saken da det foreligger en rettsavgjørelse fra 1976 der setervollene det her er snakk om ble kjent for å være en del av statsallmenningen og ikke i privat eie slik det ble lagt ned påstand om.

Følgende vurdering ble gjort i saken da den var lagt fram for behandling før befaringa:

Lillegjære driver i dag med sau. Besetningen består av i underkant av 100 vinterfora dyr. Fra og med neste år har han planer om å utvide drifta til også å omfatte kjøttfe av rasen Sidet trønder- og nordlandsfe (rørsku).

Ifølge Bjørn Lillegjære ble setra delt i to i 1968 der den ene halvparten av setra etter det har tilhørt eiendommen Øvre Lillegjære og den andre halvparten av setra har tilhørt eiendommen Nedre Lillegjære. Sistnevnte bruk avslutta setringa på 70-tallet og siste året med dyr på Nedre Lillegjære var i 1993. Jorda har vært bortleid siden. Det betyr at setra tilhørende Nedre Lillegjære har falt i det fri. Først på 2000-tallet var samme spørsmålet oppe til vurdering, men setra var da ikke falt i det fri. Situasjonen i dag er derfor annerledes enn da.

Fjellstyret skal etter seterforskriftens bestemmelser (§ 12) fatte frifallsvedtak på setre som ikke har vært i bruk de siste 20 årene. Seter som har falt i det fri kan vises ut til eiendom i drift som trenger seter. Hvis dette ikke er aktuelt kan eier av seterbygningene søke Statskog om erklæring til å ha husene stående for 10 år om gangen uten vederlag til bruk for seg og huslyden om fjellstyret samtykker i dette. På setre som har falt i det fri kan setervollen vises ut som tilleggsjord til eiendommer som kan dokumentere et slikt behov.

I og med at det foreligger såpass mange uklarheter rundt bruken av setervollen(e) vil administrasjonen anbefale fjellstyret om å ikke ta stilling til søknaden om tilleggsjord på det nåværende tidspunktet. Uansett må fjellstyret først fatte vedtak om at seterretten til 34/3 har falt i det fri.

Innstilling til vedtak:

1. Det har ikke vært dyr Nedre Lillegjerde (gnr/bnr 43/3) siden 1997 og jorda har vært bortleid etter den tid. Setra har derfor siden forrige behandling i 2012 endret status fra «ikke i bruk» til «falt i det fri.»
2. Ålen fjellstyre oppfordrer eier av seterbygningene til å søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene må sikres.
3. Det vil ikke være riktig av fjellstyret å ta stilling til søknaden fra Bjørn Lillegjære om tilleggsjord før det foreligger utfyllende dokumentasjon på historikken og bruken av setervollen(e).

Behandling i møtet:

Saksbehandler ble gjort oppmerksom på at det i innstillingens pkt. 1 var skrevet feil gnr/bnr. Riktig gnr/bnr er 34/3.

Det ble vist til at Ålen fjellstyre i sak 10/2007 (Oppfølging av seterregistreringen – behandling av enkeltsetre) har behandlet de 2 setrene som 2 separate setervoller der setervollen under gnr/bnr 34/1 fikk statusen «I drift» mens seter under gnr/bnr 34/3 fikk statusen «Ikke i bruk.»

Under behandlingen av saken fremmet Inge Even Danielsen forslag om å endre pkt 2 og 3 i innstillingen.

- Endringsforslag pkt. 2: Ålen fjellstyre viser til at eier av seterbygningene kan søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene må sikres.
- Endringsforslag pkt. 3: Det vil ikke være riktig av fjellstyret å ta stilling til søknaden fra Bjørn Lillegjære om tilleggsjord før det foreligger utfyllende opplysninger om hvordan tilleggsjorda skal drives i landbrukssammenheng.

Endringsforslagene ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det har ikke vært dyr Nedre Lillegjerde (gnr/bnr 34/3) siden 1997 og jorda har vært bortleid etter den tid. Setra har derfor siden forrige behandling i 2012 endret status fra «ikke i bruk» til «falt i det fri.»
2. Ålen fjellstyre viser til at eier av seterbygningene kan søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene må sikres.
3. Det vil ikke være riktig av fjellstyret å ta stilling til søknaden fra Bjørn Lillegjære om tilleggsjord før det foreligger utfyllende opplysninger om hvordan tilleggsjorda skal drives i landbrukssammenheng.

Å 6/1 - 5 - 2021 - 18.0

Vedlegg 5

Ålen fjellstyre

Fra: Rune Trana <rtr@statskog.no>
Sendt: onsdag 6. januar 2021 13.38
Til: 'Postmottak landbruksdirektoratet'
Kopi: Jon-ligj@online.no; Ålen fjellstyre; Geir Wagnild
Emne: Klage over Ålen fjellstyrets vedtak i sak 21/2020 - Gauldal sttatsalmenning - John Lillegjære - frifall av seter
Vedlegg: Gauldal sttatsalmenning - John Lillegjære - frifall av seter - klagebehandling - utskrift av møtebok for Ålen fjellstyre sak 272020 behandlet 12.11.2020.docx.pdf; John Lillegjære - frifall av seter - klagebehandling - utskrift av møtebok for Ålen fjellstyre sak 272020 behandlet 12.11.2020.pdf; Møtebok for Ålen fjellstyre sak 272020 behandlet 12.11.2020.pdf; Brev fra Jon Lillegjære datert 26.10.2020 - sak 212020 - søknad om tilleggsjord - klage på vedtak.pdf; Møtebok Ålen fjellstyre sak 212020 - søknad om tilleggsjord Bjørn Lillegjære.pdf; Møtebok Ålen fjellstyre sak 212020 - søknad om tilleggsjord Bjørn Lillegjære.pdf; Møtebok Ålen fjellstyre sak 212020 - søknad om tilleggsjord Bjørn Lillegjære.pdf

Viser til vedlagte klage over Ålen fjellstyres vedtak 21/2020 fra Jon Lillegjære.

Saken gjelder frifall av seter jf. fjellova § 22 første ledd nr. 2 jf. seterforskriften § 12.

Fjellstyret har sendt saken via Statskog for videresendelse til Landbruksdirektoratet iht. seterforskriften § 26, jf. rundskriv M-1/2016.

Gården Nedre Lillegjære (gnr 34 bnr 3) i Haltdalen kommune, har utvist seter i Gauldal statsallmenning.

Eier av gården Nedre Lillegjære, Jon Lillegjære, viser i klagen til en tidligere sak, 4/2012, hvor det skal være anført at setervollen ble høstet til 2003. Lillegjære skriver selv at han er usikker på om dette årstallet er riktig.

I følge fjellstyrets møtebok for sak 21/2020 under kap. «Vurdering» pkt. 3, er det vist til at Jon Lillegjære har angitt at setervollen ble høstet fram til slutten av 1990-tallet.

Fjellstyret har tilsvarende lagt til grunn at setra ikke har vært i bruk etter 1997.

Det er ikke framlagt noe som viser bruk etter dette tidspunktet.

Fjellstyret har derved fattet et korrekt frifallsvedtak, jf. fjellova § 22 første ledd nr. 2 jf. seterforskriften § 12.

Statskog har intet å tilføye, og saken oversendes Landbruksdirektoratet for klagebehandling.

Med vennlig hilsen

Rune Trana
konsernadvokat (MNA) | (+47) 476 81 889

Kopimottaker:
Ålen fjellstyre
7380 ÅLEN

Vår dato: 21.06.2021
Vår referanse: 21/954 - 3
Deres dato:
Deres referanse:

Klagevedtak - klage på vedtak 21/2020 fra Ålen fjellstyre om frifall av seter

Sammendrag: Landbruksdirektoratet tar ikke klagen til følge.

Landbruksdirektoratet har fått oversendt klage på Ålen fjellstyre sitt vedtak om seter som har falt i det fri i Gauldal statsallmenning. Saken er oversendt fra Statskog med merknader datert 6. januar 2021.

Sakens bakgrunn

Bjørn Lillegjære er eier av Øvre Lillegjære. Øvre Lillegjære ligger i Holtålen kommune og har eiendomsregistreringen gnr. 34 bnr. 1. Den 18. mai 2020 søkte Bjørn Lillegjære om å få ta i bruk setervollen til nabogården Nedre Lillegjære i forbindelse med at han i 2021 ville utvide driften på gården. Nedre Lillegjære ligger også i Holtålen kommune og har eiendomsregistreringen gnr. 34. bnr. 3, og denne gården er det du som eier.

Setervollen har hos Statskog registreringsnummer 5026/302/1/9035.

Ålen fjellstyre kom i vedtak 21/2020 datert 1. oktober 2020 til at søknaden fra Bjørn Lillegjære ble avslått. Vedtaket i sin helhet:

- «1. Det har ikke vært dyr Nedre Lillegjære (gnr/bnr 34/3) siden 1997 og jorda har vært bortleid etter den tid. Setra har derfor siden forrige behandling i 2012 endret status fra «ikke i bruk» til «falt i det fri.»
2. Ålen fjellstyre viser til at eier av seterbygningene kan søke Statskog SF om erklæring til å ha seterbygningene stående uten vederlag. Adkomsten til bygningene å sikres.
3. Det vil ikke være riktig å ta stilling til søknaden fra Bjørn Lillegjære om tilleggsjord før det foreligger utfyllende opplysninger om hvordan tilleggsjorda skal drives i landbrukssammenheng.»

Klagen fra deg

Du klagde på fjellstyrets vedtak i brev datert 26. oktober 2020. Du viser til at klagen gjelder punkt 1 i vedtak 21/2020. Du har anført at vedtaket er begrunnet med sak 4/2012, der det ble bestemt at seteren ikke var i bruk, og at dyrehold skal ha opphørt i 1997. Du har ikke mottatt utskrift av den saken. Vedtak 21/2020 er etter din mening ikke begrunnet i seterforskriften § 9, som klargjør at det ikke er nødvendig med egen buskap for at en seter skal være «i bruk». I henhold til fjellova § 22 vil seteren være i bruk når seteren høstes til eget bruk eller for salg.

Du flyttet til Ålen og overtok eiendommen med bruksrettigheter i 2004. I sak 4/2012 er det i saksdokumentene anført at setervollen ble høstet frem til 2003, men dette er du noe usikker på. Du mener likevel at den ble høstet noen år etter at dyrehold opphørte i 1997.

Du viser til at det av rundskrivet til seterforskriften pkt. 5.2 går frem at hendelige avbrudd i bruk av seter ikke skal føre til at seterrettigheten går tapt. Perioden før du ble eier i 2004, må regnes for et slikt avbrudd. Dette medfører at seteren ikke har vært i bruk siden 2004, det vil si 16 år. Dersom dette legges til grunn, er ikke vilkåret i fjellova § 22 til stede. Da kan ikke fjellstyret vedta at seteren har «falt i det fri».

Du anfører at det er flere grunner til at seteren ikke har vært i bruk i tiden etter 2004. Du har vært av den oppfatning at opprinnelig felles setervoll 153/2 har vært i bruk, men nå legger fjellstyret til grunn at denne har vært to separate setervoller med bruksrett for henholdsvis gnr. 34 bnr. 1 og gnr. 34 bnr. 3. Dersom du hadde forstått dette ville du sørget for at seteren din ble brukt, jf. seterforskriften § 9, da denne er viktig for å kunne opprettholde eiendommen din som en fremtidig jordbrukseiendom.

Setervollen er på 1,8 daa, og grenser mot setervollen tilhørende gnr. 34 bnr. 1. Det er ikke mulig med fremtidig utvidelse. Hvis setervollen faller i det fri og du bare får beholde seterhusareal med adkomst, vil det etter din mening føre til at gnr. 34 bnr. 3 for fremtiden mister muligheten til å bruke setervollen mer aktivt.

Dersom det fristilles et lite areal nord på setervollen, mener du at det fristilte arealet vil bli liggende som en separat «øy». Da vil dette arealet få liten nytteverdi for annen setervoll, sammenlignet med de konsekvenser det får for din eiendom gnr. 34 bnr. 3.

Du er av den oppfatning at saken om status på din setervoll burde vært behandlet som en egen sak. Som bruksberettiget til seter i statsallmenningen håper du likevel å bli hørt og orientert i saken om utvidelse av setervoll for gnr. 34 bnr. 1. Du ønsker også orientering om eventuelt andre saker vedrørende setervoll for gnr. 34 bnr. 1. Til nå har du ikke fått slik orientering, og du oppfatter det som negativt for din setervoll.

Avslutningsvis ber du om at vedtaket om at din seter har falt i det fri, blir opphevet. Subsidiært at arealet som blir falt i det fri ikke blir utlagt som tilleggsjord.

Fjellstyrets behandling av klagen

Ålen fjellstyre tok ikke klagen til følge og fattet følgende vedtak 27/2020 datert 12. november 2020:

- «1. Ålen fjellstyre viser til klage fra Jon Lillegjære datert 26.10.20.
2. Ålen fjellstyre viser til saksutredningen og opprettholder sitt vedtak i sak 21/2020 pkt. 1-3.

3. Saken oversendes til Landbruksdirektoratet for endelig avgjørelse.»

Statskog har i brev/e-post datert 6. januar 2021 kommentert saken. I brevet skriver Statskog at de forstår det slik at saken gjelder frifall av seter jf. fjellova § 22 første ledd nr. 2 jf. seterforskriften § 12. Det vises til at Nedre Lillegjære har utvist seter i Gauldal statsallmenning. Statskog viser til at fjellstyret har lagt til grunn at seteren ikke har vært i bruk etter 1997, og at det ikke er fremlagt noe som viser bruk etter dette tidspunktet. Statskog mener derfor at fjellstyret har fattet et korrekt frifallsvedtak. For øvrig hadde ikke Statskog noe å tilføye til fjellstyrets behandling av saken.

Landbruksdirektoratet bemerker

Etter fjellova § 10 annet ledd kan fjellstyrevedtak påklages til Landbruksdirektoratet, jf. forskrift om delegering etter fjellova § 2 annet ledd.

Etter forvaltningsloven (fvl.) § 34 kan Landbruksdirektoratet som klageinstans prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter. Videre skal Landbruksdirektoratet vurdere de synspunkter klageren kommer med, og sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før det treffes vedtak, jf. § 33 femte ledd. Som klageinstans kan Landbruksdirektoratet selv fatte nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling, jf. § 34 siste ledd.

Landbruksdirektoratets vurdering av fjellstyrets vedtak 21/2020

Staten, ved Statskog, er grunneier i statsallmenningene. Innbyggere i bygda/bygdene som statsallmenningene tilhører har allmenningsrett. Jordbrukets bruksrettigheter, som beite og seter, forvaltes av fjellstyrene etter fjellova og seterforskriften.

Fjellstyret fattet vedtak om at setervollen (5026/302/1/9035) hadde falt i det fri, jf. fjellova § 22 første ledd nr. 2 jf. seterforskriften § 12. Av møteboken fra 1. oktober 2020 gikk det frem at seteren ikke hadde vært i bruk etter 1997, og det er blant annet vist til de vurderinger som er gjort fjellstyrets vedtak 4/2012. I tillegg er det bemerket at det ikke har vært dyr på gården de siste 20 år og at seteren derfor ikke kan anses å ha vært i aktiv drift. Landbruksdirektoratet mener at denne siste vurderingen, som går frem av administrasjonens merknader, er riktig for årene før 28. mars 2014, men etter det tidspunktet vil også høsting til eget bruk eller for salg også kunne regnes for å være «i bruk» etter fjellova § 22. Vi viser til rundskriv M-1/2016 pkt. 4.4 der det går frem følgende: «§ 9 blei endra 28. mars 2014 for å klargjøre at det ikkje lenger skal være nødvendig med eigen buskap for at setra skal kunne seiast å være i bruk. Det følgjer no av forskrifta at blir setervollen hausta, anten til eige bruk eller for sal, vil setra vere «i bruk» i høve til § 22 i fjellova». Ved frifallsvurderingen etter fjellova § 22 første ledd nr. 2 skal det tas stilling til om «setra i eit samanhengende tidsrom av 20 år ikkje har vore i bruk som seter». Landbruksdirektoratet viser til at det for frifallsvurderingen etter 28. mars 2014 ikke er avgjørende å vurdere driftsforholdene på bruksrettshavers egen gård, men at det imidlertid må gjøres for tiden forut for endringen av seterforskriften § 9. Landbruksdirektoratet er av den oppfatning at vedtakets punkt 1 er noe uklart i første setning, men at konklusjonen i andre setning om at seteren har falt i det fri er riktig.

Av sakens dokumenter går det frem at du i forbindelse med befaring på setervollen den 14. september 2020 opplyste at dyrehold på gnr. 43 bnr. 3 opphørte i 1998. I tillegg går det frem at fjellstyret allerede i vedtak 4/2012 avklarte at seteren ikke hadde vært i bruk etter

1997. Det foreligger for øvrig ingen opplysninger i saken som tilsier at seteren har vært i bruk etter 1997, jf. seterforskriften § 9. I § 9 går det frem at «i bruk» enten medfører høsting til eget bruk eller salg, eller inngjerdet beite. Det er ikke fremlagt dokumentasjon for at du i perioden etter at du overtok i 2004 og frem til 1. oktober 2020 skal ha høstet til eget bruk eller salg, eller hatt dyr på beite på seteren. I klagen har du anført at du «er sikker på at setervollen ble høstet i noen år etter opphør med dyrehold».

Landbruksdirektoratet kan altså ikke se at det er dokumentert at eiere av Nedre Lillegjære skal ha høstet seteren til eget bruk eller salg i perioden 1998 til 2004, og bemerker at det for denne perioden ikke ville vært tilstrekkelig med høsting til eget bruk eller salg for å oppfylle vilkåret «i bruk». I perioden 1998 til 2004 var det nødvendig med egen buskap for at seteren kunne sies å være i bruk. Da vedtaket om frifall ble fattet den 1. oktober 2020, er det avgjørende om seteren kan sies å ha vært i bruk i tiden etter 1. oktober 2000. Landbruksdirektoratet konkluderer at det ikke er fremlagt dokumentasjon for dette, og vurderer det slik at det heller ikke er andre holdepunkter i saken for kunne å legge dette til grunn.

I klagen har du anført at det må vurderes om det i dette tilfellet har vært et «hendelig avbrudd» i bruken av seteren, jf. rundskriv til seterforskriften pkt. 5.2.

Landbruksdirektoratet viser til at merknadene i rundskrivet knytter seg til seterforskriften § 11, som gjelder hus på seter som ikke er i bruk og som ikke er falt i det fri.

Problemstillingen i denne saken gjelder om bruk etter fjellova § 22 jf. seterforskriftens § 9. Det blir derfor ikke riktig å vurdere om det er grunnlag for å se perioden mellom 1998 og 2004 som et «hendelig avbrudd», da dette unntaket gjelder for seterforskriften § 11.

I klagen har du også anført at du har vært av den oppfatning at opprinnelig felles setervoll 153/2 har vært i bruk, og at eier av gnr. 34 bnr. 1 (Øvre Lillegjære) har holdt begge setervollene (setervoll til gnr. 34 bnr. 1 og setervoll til gnr. 34 bnr. 3) i bruk. Du anfører at dersom du hadde vært klar over at 153/2 ble oppfattet som to setervoller, ville du ha sørget for å bruke denne i henhold til seterforskriften § 9. Landbruksdirektoratet bemerker at din henvisning til setervoll 153/2 som en felles setervoll ikke kan medføre riktighet etter dagens registrering. Av Statskogs eiendomsregister for Gauldal statsallmenning går det frem at det foreligger to separate setervoller, én for Øvre Lillegjære og én for Nedre Lillegjære. Øvre Lillegjære har setervoll med registrering 5026/302/1/9036 og Nedre Lillegjære har setervoll med registrering 5026/302/1/9035. Vi viser også til at fjellstyret ved behandling av klagen din i sak 27/2020, viste til at det i 2007 ble registrert at seteren til Øvre Lillegjære var i bruk, mens seteren til Nedre Lillegjære ble registrert med status «ikke i bruk». Din oppfatning av at setrene har blitt ansett som én setervoll, kan etter vår vurdering bare få begrenset vekt. Vi må forholde oss til det som fremkommer av Statskogs eiendomsregister, som klart viser at Øvre og Nedre Lillegjære har separate setervoller. Landbruksdirektoratet har også fra Statskog mottatt kopi av brev fra Ålen fjellstyre til Sør-Trøndelag skogforvaltning datert 27. november 1974, og dette brevet underbygger vår forståelse av at Øvre Lillegjære og Nedre Lillegjære har hatt sine respektive deler av setervollen. Landbruksdirektoratet kan dermed ikke se at bruken som Øvre Lillegjære har gjort på sin seter, kan føre til at seteren som ligger til Nedre Lillegjære har vært i bruk de siste 20 år.

Vi har forståelse for at setervollen i statsallmenningen kan være viktig for å kunne opprettholde gården Nedre Lillegjære som en landbrukseiendom i fremtiden. Dette er imidlertid ikke relevant for vurderingen av om seteren har falt i det fri, jf. fjellova § 22 jf. seterforskriften § 12 jf. § 9. Landbruksdirektoratet viser for øvrig til at dersom du har behov for seter kan du søke om at setervollen utvises til deg på nytt, jf. seterforskriften § 6.

I klagen har du også fremsatt anførsler vedrørende tilleggsgjordspørsmålet. Det spørsmålet er ikke endelig avgjort av fjellstyret. Landbruksdirektoratet viser til fjellstyrets vedtak 21/2020 pkt. 3. Det er derfor ikke anledning for oss til å ta stilling til dine anførsler vedrørende utlegging av tilleggsgjord.

Vedtak: Klagen tas ikke til følge. Ålen Fjellstyre sitt vedtak av 1. oktober 2020 stadfestes.

Dette er et endelig vedtak og kan ikke påklages. Vi beklager at det har tatt lang tid å avgjøre saken.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Chris Roksvåg Pedersen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:
Jon Lillegjære

Kopi til:
Statskog SF
Ålen fjellstyre

Postboks 63 Sentrum

7801 NAMSOS
7380 ÅLEN

Jon Lillegjære
Postboks 15 – 7384 Ålen
E-post: jon-ligj@online.no

Vedlegg 7
Å 21/06 - 73 - 2021 - 8.0

Til

Statskog SF

Ålen. 21.06.2021

VEDR. Seter registrering 5026/302/1/9035 tilhørende 34/3 Lillegjære nedre, i Gauldal statsalmenning Holtålen kommune
Løyve om bruk av seter etter vedtak om seter fallen i det fri

Ålen fjellstyre vedtok i sak 21/2020 frifall av seter med begrunnelse i at seter ikke har vært i bruk på 20 år i hht. vilkår i seterforskrift. Vedtaket er stadfestet av Landbruksdirektoratet, se deres referanse 21/954-3 datert 21.06.2021.

Som eier av 34/3 med bruksrett til setra, ønsker undertegnede å opprettholde fortsatt bruk av eksisterende hus på setervollen, inkl. nødvendig vedlikehold, bl.a. utskifting av ytterpanel på seterstuggu. Dette ble avtalt med entreprenør i 2020, men utførelse er av ulike årsaker utsatt til august 2021.

I sammenheng med fortsatt bruk av seterhusene, er det behov for å kunne disponere tilliggende areal for å sikre adkomst og nødvendig bruksareal ved husene på setra. Eksisterende inngjerdet setervoll, totalt ca 1,8 da, ligger inneklemt mot elva Gaula på tre sider og mot naboseter på en side, og har således ingen mulighet for utvidelse ved fremtidig gjenopptatt seterdrift. For å sikre at landbrukseiendommen 34/3 også i fremtiden skal kunne utnytte sin seterrett og ha mulighet for fremtidig aktiv seterdrift, er det primært ønskelig å kunne opprettholde hele det inngjerdete arealet.

Søker i hht. seterforskriften §13 om løyve til å opprettholde stående hus med inngjerdet setervoll.

Med hilsen

Jon Lillegjære

Kopi: Ålen Fjellstyre

**FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen**

Vår dato
19.01.2022

Vår referanse
22/17-3 /

Vår saksbehandler:
Berit Siksjø, tlf. 62470300

Arkivkode
GID 34/3

Deres referanse

**Ålen Fjellstyre
Graftåsvegen 9**

7380 ÅLEN

Uttalelse i forbindelse med søknad om utvisning av tilleggsjord - Bjørn Lillegjære

Vi viser til brev datert 03.01.2022. Brevet er stilet til Os kommune, og dere ber om en landbruksfaglig uttalelse i forbindelse med utvisning av tilleggsjord til Bjørn Lillegjære, gnr. 34 bnr. 1 i Holtålen kommune. Røros, Os og Holtålen kommuner har felles landbruksavdeling. Denne uttalelsen gis på vegne av Holtålen kommune.

Ålen Fjellstyre viser til Seterforskrifens kapittel 2, § 5 som bl.a. omhandler beiteareal og Seterforskrifens kapittel 7, §20 som omhandler utvisning av tilleggsjord og saksbehandlingen i forbindelse med dette. Fjellstyret ber om en landbruksfaglig vurdering av behovet for areal som kreves ut fra dagens tilgang på areal, vurdert opp mot de planer som foreligger for landbruksdrifta.

Det bekreftes at Bjørn Lillegjære driver landbrukseiendommen med gnr. 34, bnr. 1 i Ålen, (foretakets navn er Bjørn Holden). Lillegjære drifter totalt 221 dekar fulldyrket jord, 7 dekar overflatedyrket jord og 56 dekar innmarksbeite. Herav er 43,7 dekar fulldyrket jord og 5,4 dekar innmarksbeite egeneid. Det øvrige er leid jord fordelt på 10 leieforhold. Han holder 6 storfe (per 01.10.21) og ca. 90 vinterføra sauer (per 01.03.2021). Tallene er hentet fra søknad om produksjonstilskudd 15.10.2021. Sauen går på utmarksbeite, og han er medlem i Ålen beitelag.

Et areal på 2 dekar vil isolert sett ikke være avgjørende som grunnlag for landbruksdrifta hos Bjørn Lillegjære. Ved Lillegjardvolla er det totalt, for begge setervollene, registrert 3 dekar fulldyrket areal. Bjørn Lillegjære driver per i dag areal tilknyttet den ene setervollen. Han ønsker å ta i bruk begge setervollene til beite for kviger og kastrater (3-4 mnd. alder), og samlet vil dette gi en god ressursutnyttelse av arealet.

Vi minner også om jordlovens § 8 om driveplikt. Arealet skal benyttes til beitedyr og det er nødvendig med inngjerding, både for å holde dyra på plass og for å beskytte innmarka mot beitedyr i utmark. Denne løsningen vil bidra til å opprettholde drift av jordbruksarealer, noe som også vil ha betydning for kulturlandskapsverdiene i seterområdet. Setervollen vil også være et nyttig utgangspunkt for beiting i utmark.

Holtålen kommune

Det bes om at et slikt erverv/rettighet tinglyses for en fullstendig og pålitelig matrikkelinformasjon om fast eiendom.

Landbruksmyndighetene har ingen innvendinger på omsøkt tiltak.

Med hilsen

**LANDBRUKSKONTORET I
RØROS, OS OG HOLTÅLEN KOMMUNER**

Berit Siksjø

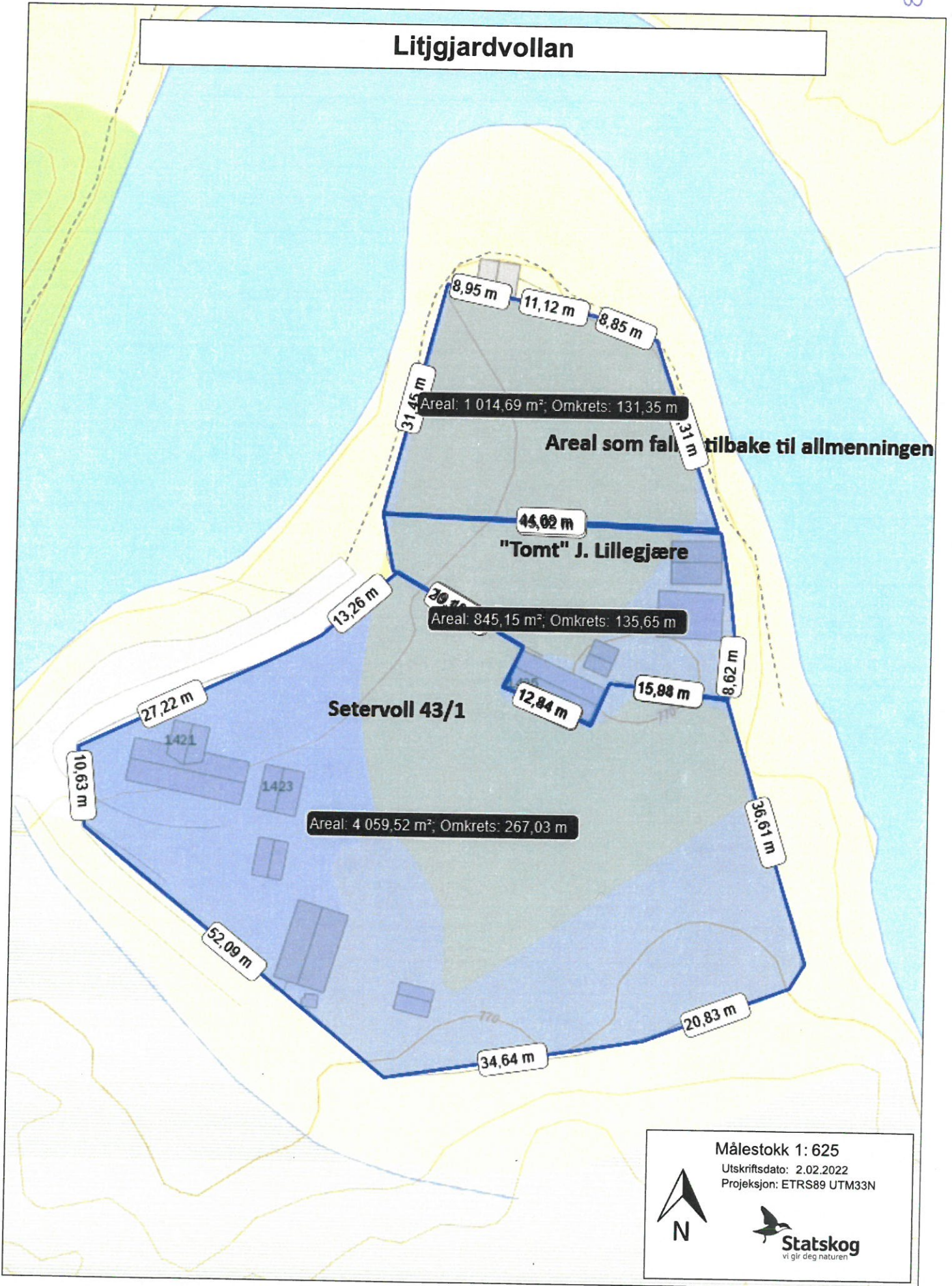
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi til:
Bjørn Lillegjære

Vedlegg:

Litjgjørdvolla

Målestokk 1: 625

Utskriftsdato: 2.02.2022

Projeksjon: ETRS89 UTM33N

M Ø T E B O K

Sak nr. 3/2022 behandlet i fjellstyremøte 09.02.2022

Arkiv: 18.0

Side 1.

Styremedlemmer til stede: Bjørg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge E. Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

GAULDAL STATSALLMENNING: SETERHUSENE ETTER LANGLAND NORDRE – FREMTIDIG BRUK

Vedlagte dokumenter:

Andre dokumenter i saken (ikke vedlagt):

1. Søknad om bruksendring for seterhusene etter Langland nordre (datert 18.01.2007)
2. Vedtak om bruksendring av bebyggelse (datert 13.02.2008)
3. Bekreftelse på overtakelse av seterhusene etter Langland Nordre (datert 05.08.2009)

Bakgrunn for saken:

Holtålen kommune kjøpte eiendommen Langland Nordre på slutten av 1980- tallet. Til bruket lå det en bruksrettsseter ved Langlandsvollan ved Riasten (Gauldal statsallmenning). Seterhusene ble etter en prosess over flere år overdratt fra Holtålen kommune til Ålen fjellstyre. Dette blant annet etter ønske fra Statskog, som så Ålen fjellstyre som eneste aktuelle kandidat til å stå som eier av seterhusene.

Ålen fjellstyre søkte i forbindelse med overtagelse av seterhusene Holtålen kommune om bruksendring av husene. Formålet med bruksendring var den gang å benytte husene til å tilby leirskole for Hov skole. I tillegg var det ønskelig å tilby husene for utleie. Det ble i søknaden påpekt at det ville bli utarbeidet klare retningslinjer for bruken av husene i forhold til at de er en del av et setermiljø, samt i samråd med reindriftsnæringa. Holtålen kommune ga dispensasjon til bruksendring, med gitte forutsetninger. Det ble forutsatt at det skulle utarbeides retningslinjer for bruken av setervollen med bebyggelse i samråd med reindriftsutøverne og eierne av omkringliggende setervoller. Det ble også forutsatt at seterhusene ikke skulle brukes til kommersiell drift, men at de kunne lånes ut til skolen og benyttes av fjellstyret i deres virksomhet.

Etter dette har saken ligget i ro uten at spesielt mye har skjedd, foruten at bygningene har forfalt ytterligere. Ålen fjellstyre var høsten 2020 på befaring i området, og har etter det fremsatt et

ønske om at en skal se på muligheten for istandsetting og bruk av husene. Med bakgrunn i dette ble det 28.01.2022 avholdt et møte på fjellstyrekontoret mellom representanter fra Holtålen kommune, administrasjonen i fjellstyret og fjellstyrets leder. Det er bakgrunnen for saken som nå fremmes for fjellstyret.

Vurdering:

Under møtet med Holtålen kommune 28.01.22 ble det klart at bruksendringen fra 2008 ligger fast, og at fjellstyret bør ta utgangspunkt i de forutsetningene som ble satt for dette i det videre arbeidet. Knyttet til punktet om kommersiell drift er det ifølge kommunen ikke nødvendigvis slik at utleievirksomhet i regi av fjellstyret er å anse som kommersiell virksomhet. For fjellstyret vil det trolig være en forutsetning at seterhusene må tilgjengeliggjøres for utleie hvis en skal bruke ressurser på istandsetting. Istandsetting av husene (evt. nybygg) vil være en investering som bør forsøkes forsvart med leieinntekter. Hovedformålet med å hente inntekter på utleie vil dermed være å forsvare investeringen med istandsetting av husene. Det er imidlertid mye som tyder på at slik tilrettelegging øker tilgjengeligheten til fjellet og naturen for flere, og kan samtidig øke attraktiviteten til fjellstyrets øvrige tilbud (jakt og fiske).

Om en oppfyller kravet til å utarbeide retningslinjer i samråd med reindriftsnæringa og seternaboene, tolker en kommunen dit hen at det vil være mulig for fjellstyret å drive utleie av husværet.

Ovenfor seternaboene vil istandsetting av seterhusene være positivt i forhold til at det bedrer det visuelle inntrykket av setertunet som Langlandsvollan i dag utgjør.

Reindriftsnæringa er en viktig beitenæring i området, og ovenfor dem bør en være imøtekommende i forhold til å gjøre nødvendige tilpasninger. Det kan eksempelvis være å stenge for utleie i perioder som er spesielt sårbare for reindriftsnæringa.

Slik en ser det kan en mulig progresjon for prosjektet være slik:

1. Fjellstyret vedtar å igangsette et arbeid med mål om å se på mulighetene for istandsetting av seterhusene.
2. Det utarbeides retningslinjer for bruken av seterhusene i samråd med reindriftsnæringa og seternaboene.
3. Det gjøres en bygningskyndig vurdering av teknisk tilstand på seterhusene.
4. Fjellstyret vurderer hva som bør gjøres med bygningene (rehabilitering eller nybygg).
5. Evt. søknad til Holtålen kommune (ved nybygg).
6. Igangsetting av arbeid.

Før en tar stilling til punktene over, må en ta en avgjørelse på om det er ønskelig å jobbe videre med prosjektet eller ikke. Hvis ikke, bør fjellstyret gjøre vedtak om at seterhusene skal rives. Å la dem stå til ytterligere forfall framstår som et dårlig alternativ, da de etter hvert vil kunne utgjøre en fare for både folk og dyr.

Forslag til vedtak:

1. Ålen fjellstyre ønsker å se på mulighetene for å sette i stand seterhusene etter Langland nordre for å bli et utleiehusvære.
2. Det igangsettes et arbeid for å utarbeide retningslinjer for bruk av husene i samråd med reindriftsnæringa og seternaboene.

Behandling:

Vedtak: